

Keminäniň iňlisçe şygry

Category: Edebiýaty öwreniş, Kitapcy

написано kitapcy | 21 январа, 2025

Keminäniň iňlisçe şygry KEMINÄNIŇ IŇLISÇE ŞYGRY

...1842-nji ýylyň güýzünde Londonyň Gün düşmeýän dar hem egrem-bugram Leydenhoolstrit köçesi eli gazetli barýan oglanjyk: «Täze gazet alyň, şu günki gazet, tiz alyň, alysdaky türkmen diýlen halkyň beýik şahyrynyň eserleri hakynda gürrüň berýän kitaby tapjak bolsaňyz, gazet alyň. Ol kitaby Alden daýy satýar...» diýip, ýetişibildiginden gygyrýardy.

Bu gürrüni edilýän kitap polýak alymy Aleksandr Leonardowiç Hodzkonyň «Meşhur Gündogar şygryýetinden parçalar» ady bilen iňlis dilinde çap edilen kitabydy. Onda nusgawy şahyrymyz Keminäniň şygry bar eken.

XIX asyr türkmen durmuşyny nazara alanynda, Keminäniň goşgusynyň iňlis dilinde peýda bolmagy nusgawy edebiyatymyzyň taryhynda uly wakadyr.

Prussiyada konsul bolup işlän döwründe, Hodzko Gündogar edebiyatynyň taryhy bilen gyzyklanypdyr. 1833-nji ýylda Demirgazyk Horasanyň Nardin diýen şäherinde edebiyat hem halk döredijilik eserlerini toplap, olaryň çeperçilik aýratynlyklary hakynda edebi-taryhy bellikler edipdir. Elbetde, şol şygrylaryň kimiňkidigi, haýsylygy belki, belli bolar. Ýöne şol şygrylaryň içinde Kemine şahyryň «Ilden-illere» diýen eseriniň bolmagy örän gyzykly. Mälim bolşuna görä, Kemine 1840-njy ýylda aradan çykypdyr. Hodzko bolsa onuň eserini 1833-nji ýylda gola salypdyr. Diýmek, şahyryň şol eseri dünýäden gaýtmazyndan ýedi ýyl oň iňlis iline ýaýran bolmaly.

Ilmyrat GAPUROW. Edebiýaty öwreniş